

Hyvinvointijaoksen lausunto

Ilmasto- ja resurssiviisas Siilinjärvi 2035 -ohjelmasta

Siilinjärven ilmasto- ja resurssiviisausohjelma sisältää useita tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla on vaikutusta kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja arjen turvallisuuteen. Ilmastotyö ja hyvinvointi kytkeytyvät tiiviisti yhteen ja ohjelma tunnistaa useita tekijöitä, joilla voidaan vahvistaa sekä ympäristön että ihmisten terveyttä. Kuntalaisten hyvinvoinnin näkökulmasta ohjelma on kokonaisuutena perusteltu, ajantasainen ja tulevaisuuteen suuntaava.

Kestävä liikkuminen edistää terveyttä ja arjen hyvinvointia

Ohjelman tavoitteet kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämiseksi ovat kuntalaisten terveyden kannalta tärkeitä. Liikunta-aktiivisuuden lisääminen vähentää sairastavuutta, lisää fyysistä ja psykososiaalista hyvinvointia ja tukee kestävää arkea. Esteettömät, turvalliset ja hyvin ylläpidetyt reitit tukevat kaikenikäisten liikkumista. On tärkeää, että talvikunnossapidon ja väylien laadun kehittämistä jatketaan, sillä turvallinen liikkumisympäristö ehkäisee tapaturmia ja edistää aktiivista elämäntapaa erityisesti ikäihmisillä.

Ruokapalvelujen kehittäminen tukee terveyttä ja ilmastotavoitteita

Ohjelman linjaukset kasvispainotteisuuden lisäämisestä, ruokahävikin vähentämisestä ja ravitsemussuositusten huomioimisesta kouluruokailussa ovat hyvinvointia edistäviä. Ruokailulla on keskeinen rooli lasten ja nuorten terveyden edistämässä, ja ohjelman mukaiset toimet tukevat sekä ravitsemuksellista laatua että ilmaston kannalta kestäviä valintoja. Lisäksi ruokakasvatuksen vahvistaminen auttaa lapsia ja nuoria omaksumaan terveyttä edistäviä ja ympäristöystävällisiä elämäntapoja.

Lähiluonto ja monimuotoisuus edistävät kuntalaisten mielenterveyttä ja elämänlaatua

Ohjelman painotus luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa ja viheralueiden kehittämisessä on hyvinvoinnin näkökulmasta erittäin tärkeä.

Luonnon saavutettavuus, virkistysalueiden kehittäminen ja metsien hyvinvointiarvojen tunnistaminen tukevat:

- asukkaiden mielen hyvinvointia,

- stressin lievittymistä,
- fyysistä aktiivisuutta,
- sosiaalista kanssakäymistä.

Näillä tekijöillä on tutkitusti merkittävä vaikutus väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

Vesien ja ympäristön hyvä tila tukee kuntalaisten terveyttä

Ohjelman toimenpiteet pohjavesien suojelusta, vesistöjen kunnostamisesta ja hulevesien hallinnan parantamisesta ovat keskeisiä ympäristöterveyden näkökulmasta. Puhtaat vedet ja turvallinen elinympäristö luovat edellytykset terveelliselle arjelle ja vähentävät ympäristöterveyden riskejä.

Osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistavat hyvinvointia

Ohjelmassa korostetaan kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten osallistamista ilmastotyöhön. Tämä on tärkeää, sillä osallisuus lisää kokemusta yhteisöllisyydestä, vaikuttamismahdollisuuksista ja luottamuksesta. Nämä tekijät ovat keskeisiä mielenterveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta. Kuntalaistilaisuudet, viestintä ja yhteiskehittäminen lisäävät myös ilmastotyön hyväksyttävyyttä ja vaikuttavuutta.

Ilmastotyö vahvistaa hyvinvointia ja turvallisuutta

Ohjelmassa huomioidaan kattavasti ilmastomuutoksen vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen, kuten helleaallot, sään ääri-ilmiöt, liukkauskaksot ja ilmanlaadun vaihtelut. Näillä tekijöillä on erityisen suuri vaikutus ikäihmisiin, pitkäaikaissairaisiin, lapsiin sekä moniin muihin haavoittuviin ryhmiin.

On erityisen myönteistä, että suunnitelmassa on esitetty sopeutumistoimia, kuten viilennysratkaisuja, varjopaikkojen lisäämistä, viherrakenteen vahvistamista ja varautumisen kehittämistä, ilmastomuutoksen haitallisten vaikutusten minimoimiseksi. Nämä toimet tukevat suoraan kuntalaisten terveyttä ja ehkäisevät ilmastomuutoksen aiheuttamia riskejä.

Johtopäätös

Ilmasto- ja resurssiviisausohjelma tukee laaja-alaisesti kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ohjelma huomioi erityisen hyvin:

- turvallisen elinympäristön,
- kestävä liikunnan,
- terveelliset ruokavalinnat,
- luonnon hyvinvointivaikutukset,
- haavoittuvien ryhmien suojelun,

- osallistumisen ja yhteisöllisyyden.

Ohjelma tarjoaa hyvän perustan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Jotta vaikutukset kuntalaisten arkeen konkretisoituvat, on tärkeää, että resursointi ja seuranta varmistetaan, ja että hyvinvoinnin näkökulma säilyy mukana ohjelman toimeenpanossa ja päätöksenteossa.